

ปัญหา/อุปสรรค/ความคืบหน้าวิทยุชุมชนรบกวนการบิน
บั้งไฟ โคมลอยและโคมควัน
ต่อระบบการเดินอากาศของประเทศ

บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด

๑. วิทยุชุมชนรบกวนการบินต่อระบบการเดินอากาศของประเทศ

๑.๑ อุปสรรคในการดำเนินการ

ปัญหาวิทยุชุมชนรบกวนการบินสามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังต่อไปนี้

- ไม่ได้รับความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาจากสถานีวิทยุชุมชน
- เจ้าของสถานีอ้างว่าไม่ทราบ ไม่มีช่าง ไม่มีงบประมาณแก้ไข หรือแก้ไขแล้ว แต่การรบกวนยังอยู่
- สถานีวิทยุชุมชนบางแห่งไม่เชื่อว่าการรบกวนจะไปถึงเครื่องบินได้ แม้จะได้รับหนังสือเตือนจากสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)
- คลื่นความถี่วิทยุชุมชนเข้ามารบกวนการติดต่อสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่ควบคุมจราจรทางอากาศกับนักบิน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยการบิน

ผลกระทบจากการรบกวน มี ๒ ลักษณะ ได้แก่

๑. การรบกวนการสื่อสาร

๑.๑ ทำให้การสื่อสารระหว่างผู้ควบคุมจราจรทางอากาศกับนักบินรับฟังไม่ชัดเจน

๑.๒ การรบกวนการสื่อสารระหว่างผู้ควบคุมจราจรทางอากาศกับนักบินทำให้การสื่อสารรับฟังไม่สามารถติดต่อสื่อสารกันได้

๑.๓ รบกวนเครื่องรับวิทยุของเครื่องบิน ทำให้เกิดความรำคาญแก่นักบิน

๒. การรบกวนเครื่องช่วยการเดินอากาศ (Localizer และ VOR) ทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยในการนำเครื่องบินเข้ามาลง ณ สนามบิน

วิธีการแก้ไขปัญหาของ บพท.

(๑) สถานีวิทยุกระจายเสียงที่สำนักงาน กสทช. ออกใบอนุญาตให้ทดลองออกอากาศไปแล้วนั้น หากจะให้มีการออกอากาศใหม่อีกครั้งให้ดำเนินการดังนี้

(๑.๑) สถานีจะต้องนำเครื่องส่งมาตรวจมาตรฐานให้ผ่านตามระเบียบสำนักงาน กสทช. ประกาศบังคับใช้งาน และขออนุญาต มี ใช้ ตั้งสถานีให้ถูกต้องตามกฎหมาย

(๑.๒) หลังจากเครื่องส่งตรวจผ่านมาตรฐาน เมื่อนำเครื่องส่งไปเชื่อมต่อเข้ากับระบบสายอากาศเพื่อส่งกระจายเสียงในครั้งแรก จะต้องมีการตรวจวัดการแพร่กระจายคลื่นว่ามีการรบกวนในย่านการบินหรือไม่ พร้อมจัดทำรายงานผลการตรวจวัดการแพร่กระจายคลื่นไปยังสำนักงาน กสทช. เพื่อรับรองผล หากไม่มีการรบกวนการบินและกิจการอื่น จึงจะอนุญาตให้ออกอากาศต่อไปได้

(๑.๓) เมื่อดำเนินการตามข้อ (๑.๒) แล้วไม่พบการรบกวนให้สำนักงาน กสทช. ผู้รััดด้วยลวดตะกั่ว Seal ปิดทับลวดที่ Lock ระหว่างเครื่องส่งวิทยุกับสายนำสัญญาณ เพื่อป้องกันการนำเครื่องส่งที่ไม่ได้มาตรฐานมาออกอากาศ

(๑.๔) เมื่อสถานีวิทยุออกอากาศครบ ๑ ปี ให้ดำเนินการตามข้อ (๑.๑) และ (๑.๒) เมื่อตรวจผ่านมาตรฐานทางสำนักงาน กสทช. จึงต่อใบอนุญาตให้ออกอากาศต่อไปได้

(๒) การกำหนดพื้นที่ปลอดภัยในการเดินอากาศ โดยให้ปลอดภัยการรบกวนจากสถานีวิทยุกระจายเสียงที่ติดตั้งอยู่โดยรอบท่าอากาศยาน กำหนดให้ท่าอากาศยานหลักที่รัศมี 50NM สำหรับท่าอากาศยานระหว่างประเทศ และ 30NM สำหรับท่าอากาศยานภายในประเทศ

(๓) จัดเก็บข้อมูลสถานีวิทยุกระจายเสียงโดยรอบสนามบินตามข้อ (๒) หากเกิดการรบกวนขึ้นจะได้ประสานงานกับทางสถานีได้ทันที เพื่อให้ยุติการออกอากาศได้ และปรับปรุงสถานีต่อไป

(๔) ส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างความเข้าใจให้กับผู้ประกอบการสถานีวิทยุกระจายเสียง เพื่อให้ตระหนักถึงความปลอดภัยในการเดินอากาศ กับการถูกรบกวนจากสถานีวิทยุกระจายเสียง

(๕) การขออนุญาตใช้งานความถี่สำรองเพิ่มเติม จากเดิมที่ได้รับการต่ออายุมา ๑๕ ความถี่ (โดยข้อมูลทั้งหมดนี้ บวท. ได้ดำเนินการร่วมกับสำนักงาน กสทช.)

(๖) การแก้ไขการรบกวนการสื่อสาร บวท. ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวตามแนวปฏิบัติของการดำเนินการเมื่อเกิดคลื่นรบกวน ส่วนการแก้ไขปัญหาการรบกวนเครื่องช่วยการเดินอากาศนั้น จะดำเนินการตรวจสอบและประสานงานกับสำนักงาน กสทช. เขต หรือเมื่อตรวจพบแหล่งรบกวน จะพยายามเจรจากับสถานีที่ส่งสัญญาณรบกวนให้ยุติการออกอากาศและให้ตรวจสอบและแก้ไขเครื่องส่งต่อไป หากไม่สามารถเจรจากับสถานีส่งสัญญาณรบกวนให้ยุติการรบกวนได้ บวท. จะแจ้งสำนักงาน กสทช. เขต ให้มาดำเนินการต่อไป

(๗) ดำเนินการให้คำปรึกษา/แนะนำ และให้ความรู้แก่สถานีวิทยุกระจายเสียงตามที่ได้รับคำขอความอนุเคราะห์และเดินทางไปให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการสถานีวิทยุกระจายเสียงร่วมกับ สำนักงาน กสทช. อย่างต่อเนื่อง

(๘) บวท. ดำเนินการจัดหาเครื่องมือในการตรวจสอบสัญญาณรบกวนร่วมกับสำนักงาน กสทช. ติดตั้งใช้งานในการตรวจสอบสัญญาณรบกวนสำหรับศูนย์ฯ ภูมิภาค และหอบังคับการบินที่มีสถิติการรบกวนอยู่บ่อยครั้งเรียบร้อยแล้ว ซึ่งสามารถรับสัญญาณรบกวนในบริเวณที่ติดตั้งเครื่องมือได้ ทำให้มีข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์หาแหล่งรบกวน และทำให้สามารถระงับการรบกวนได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

๑.๒ ความสำเร็จผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๗ (ปีปฏิทิน)

ไตรมาสที่ ๑

- จากสถิติการรบกวนของวิทยุชุมชน บวท. ได้รับแจ้งจากนักบิน ในช่วงเดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๖๗ มีการแจ้งเตือนการรบกวนความถี่จากนักบิน โดยภาพรวมมีการรบกวน จำนวน ๕๕ ครั้ง เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี ๒๕๖๖ ที่มีจำนวน ๒๘๓ ครั้ง โดยมีความถี่ลดลง จำนวน ๒๒๘ ครั้ง ซึ่งแจ้ง กสทช. ดำเนินการตรวจสอบพร้อมแก้ไขเรียบร้อยแล้ว

- บวท. ได้แต่งตั้งคณะทำงานกำกับดูแลด้านการบริหารจัดการคลื่นความถี่วิทยุคมนาคม ตามประกาศ บวท. ที่ ปก ๑๕/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๗ เพื่อให้มีการกำกับดูแล ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน บริหารจัดการคลื่นความถี่วิทยุคมนาคม รวมถึงมีการประสานงานความร่วมมือกับสำนักงาน กสทช. อย่างเป็นทางการ เพื่อให้ได้ข้อมูลหลักฐานการอนุญาตถูกต้องครบถ้วนตามกฎหมาย ระเบียบ และแนวปฏิบัติต่าง ๆ ของสำนักงาน กสทช.

๒. ปัญหาการจุดบั้งไฟ/โคมลอยและโคมควันต่อระบบการเดินอากาศของประเทศ

๒.๑ อุปสรรคในการดำเนินการ

การจุดบั้งไฟ

- มีการจุดบั้งไฟในพื้นที่ที่ไม่ได้ประกาศในระบบของผู้ทำการในอากาศ (Notice to Airmen: NOTAM)
- มีการจุดบั้งไฟเกินความสูงที่ได้ประกาศใน NOTAM
- บางครั้งการประกาศ NOTAM สำหรับการจุดบั้งไฟครอบคลุมระยะเวลานานเป็นอุปสรรคต่อการบิน
- มีการจุดบั้งไฟในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูงคือ ในบริเวณเส้นทางวิ่งขึ้นและแนวร่อนลงสู่ท่าอากาศยาน สำหรับการขึ้น-ลงของอากาศยาน และบริเวณใกล้เคียงเส้นทางบินหลักในการเข้า-ออกของอากาศยาน
- ประชาชน/เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ขาดความตระหนักรู้และความเข้าใจในผลกระทบของการจุดบั้งไฟต่อการปฏิบัติการบินและการให้บริการจราจรทางอากาศ
- ขาดการประสานงานอย่างใกล้ชิดกับประชาชน/ผู้จัดงาน กรณีมีเหตุการณ์ฉุกเฉินในการจุดบั้งไฟ
- หน่วยงานท้องถิ่นไม่ให้ข้อมูลจำนวนการจุดบั้งไฟ

๔/โคมลอย...

โคมลอยและโคมควัน

- มีการปล่อยโคมลอยและโคมควันในแนวร้อนและเส้นทางขึ้น-ลงของอากาศยาน
- การปล่อยโคมลอยและโคมควันไม่สามารถควบคุมพื้นที่และทิศทางเพื่อให้คำแนะนำกับนักบินได้ เนื่องจากทิศทางลมในขณะปล่อยโคมลอยและโคมควัน รวมทั้งประชาชนขาดความตระหนักรู้/ความไม่เข้าใจในผลกระทบจากอันตรายในเรื่องนี้
- หน่วยงานท้องถิ่นไม่ให้ข้อมูลจำนวนการจุดโคมลอยและโคมควัน

บพท. ได้นำเสนอแนวทางดำเนินการแก้ไขปัญหาเพื่อให้ภาครัฐ โดยกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาดังต่อไปนี้

(๑) ปรับปรุงกลไกทางกฎหมายให้การนำไปบังคับใช้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยตรวจสอบ ทบทวน ปรับปรุง บัญชาการกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้กฎหมายต่าง ๆ มีมาตรฐาน/หลักเกณฑ์ชัดเจน สอดคล้อง เชื่อมโยง และสนับสนุนซึ่งกันและกันในการป้องกันควบคุมและการปราบปราม/บรรเทาเยียวยา ขจัดช่องว่างทางกฎหมาย และความจำเป็นในการตีความ ตั้งแต่การจำแนกประเภทให้บั้งไฟ/โคมลอยเป็นวัตถุอันตราย และให้ครอบคลุม ขั้นตอนเกี่ยวข้อง ทั้งในด้านการให้การอนุญาต วัสดุ/ดินปืน ผลิต จัดซื้อ ครอบครอง และการทำกิจกรรม ตลอดจนมีบทลงโทษที่ชัดเจน รวมถึงตอบสนองต่อเจตนารมณ์ที่ต้องการทำให้กิจการบินของประเทศมีความปลอดภัย

(๒) ดำเนินมาตรการป้องกันและควบคุมการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายจากผู้รับผิดชอบทุกด้านที่เกี่ยวข้องในทุกขั้นตอนอย่างจริงจัง ทั้งในด้านการให้การอนุญาต วัสดุ/ดินปืน ผลิต จัดซื้อ ครอบครอง และทำกิจกรรม และบังคับใช้กฎหมายทั้งในเชิงปราบปราม เช่น พ.ร.บ. การพนัน พ.ศ. ๒๕๓๘ หรือในเชิงป้องกันและบรรเทา/เยียวยาผลกระทบ/อุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นจากกิจกรรมจุดบั้งไฟ/ปล่อยโคมลอย

(๓) ส่งเสริมให้วัฒนธรรมประเพณีบุญบั้งไฟ และการปล่อยโคมลอย/โคมควันอยู่คู่กับชุมชนต่อไปอย่างที่เป็นมาตั้งแต่อดีต ภายใต้การกำกับ/ควบคุมให้การจัดกิจกรรมยิงบั้งไฟและปล่อยโคมลอย/โคมควันดำเนินไปในพื้นที่และระยะสูงที่กำหนดไว้

(๔) สื่อสารทำความเข้าใจกับประชาชนตระหนักถึงผลกระทบร้ายแรงที่จะตามมาหากเกิดอุบัติเหตุ อากาศยานจากการยิงบั้งไฟและปล่อยโคมลอย/โคมควัน และตระหนักถึงการที่มีกฎหมาย/บทลงโทษที่เกี่ยวข้อง และความสูญเสียในการกระทำผิดกฎหมายโดยไม่รู้/ไม่เจตนา และรวมถึงการให้ข้อมูลภาครัฐในการช่วยสืบค้นกรณีฝ่าฝืน

๒.๒ ความคืบหน้าผลการดำเนินการ ปี ๒๕๖๗ (ปีปฏิทิน)

ไตรมาสที่ ๑

โดยภาพรวมการดำเนินงานของ บพท. ในส่วนของมาตรการต่าง ๆ ยังคงข้อมูลเดิมตามผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๖ ซึ่ง บพท. จะมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่องเพื่อรายงาน คค. ต่อไป สำหรับในช่วงเดือนมกราคม-มีนาคม ๒๕๖๗

รายงานการออกประกาศ NOTAM ดังนี้

- การจุดบั้งไฟ จำนวน ๒ NOTAM* เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี ๒๕๖๖ ไม่มี

รายงานการพบเห็นการจุดบั้งไฟ/การปล่อยโคมลอยและโคมควันที่ไม่ได้ออกประกาศ NOTAM ดังนี้

- รายงานการพบเห็นโคมลอยและโคมควัน จำนวน ๒ ลูก เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี ๒๕๖๖ พบเห็นโคมลอยและโคมควัน จำนวน ๑๒ ลูก

หมายเหตุ: *ไม่มีการระบุจำนวนบั้งไฟ ในประกาศ NOTAM

๓. สถิติวิทยุชุมชนรบกวนการบินและสถิติการจุดบั้งไฟ โคมลอยและโคมควัน ไตรมาสที่ ๑ เดือนมกราคม-มีนาคม ๒๕๖๗ (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

สำหรับข้อมูลความคืบหน้าผลการดำเนินการปัญหาและอุปสรรคจากวิทยุชุมชนรบกวนการบิน บั้งไฟ โคมลอยและโคมควัน ต่อระบบการเดินอากาศของประเทศ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๒-๒๕๖๖ รายละเอียดตาม QR code

